

สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 Core Competency of School Administrators Under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

บดินทร์ภัทร์ นันทรักษ์¹, สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์²

Bodinpat Nantaruk¹, Sumalee Sriputtarin²

¹นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

¹Master of Education Program in Educational Administration and Development, Nakhon Phanom University, Thailand

²Education Program in Educational Administration and Development, Nakhon Phanom University, Thailand

Corresponding Author: Email: rockairforce@gmail.com

(Received: September 30, 2024; Revised: October 30, 2024; Accepted: November 9, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 (2) เพื่อประเมิน ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 387 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละของ บุญชม ศรีสะอาด ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ในระหว่าง .25 - .76 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 (2) แบบสอบถามที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 – .78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค และการจัดลำดับความสำคัญ ความต้องจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified})

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความต้องการเท่ากับ .246 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 6 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาค่าที่ต่ำสุด ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง และด้านการสื่อสารและ การจูงใจ

คำสำคัญ: สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2; สภาพปัจจุบัน; สภาพที่พึงประสงค์; ความต้องการจำเป็น

Abstract

These objectives of this research were (1) to examine the current and desirable situations of core competencies of school administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to assess the needs of the core competencies of school administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The sample used in the study included 387 school administrators and teachers. The sample size using Boonchom Srisa-ard's was determined using the percentage criteria obtained by stratified random sampling. There were two instruments used in the study: (1) a five-rating scale questionnaire on the current situations of core competencies of school administrators with the Index of item Congruence (IC) between .80 - 1.00, the discrimination between .25 - .76, and the reliability of .93. (2) A five-rating scale questionnaire on the desirable situations of core competencies of school administrators with the Index of item Congruence (IC) between .80 - 1.00, the discrimination between .24 - .78, and the reliability of .93. Statistics used in data analysis included percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, Alpha coefficient according to Kronbach's method and the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The results of the study found that (1) the current and desirable situations of core competencies of school administrators in overall were at the high and highest level, respectively. (2) The results of needs assessment of the core competencies of school administrators found that the prioritization index of needs was .246 in overall. Considering each aspect, sort the from the PNI_{Modified} It was found that there were 6 sides from the maximum to minimum aspect by descending order were as follows: strategies on management, participative administration and network, morality and ethics, creativity and innovative leader, transformational administration, and communication and motivation.

Keywords: Core Competencies of School Administrators; Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2; Current Situations; Desirable Situation; Needs

1. บทนำ

ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมอย่างรวดเร็ว ต้องยอมรับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีสมรรถนะหลักในการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีขีดสมรรถนะสูงโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่าย การสื่อสารและการจูงใจ การบริหาร การเปลี่ยนแปลง และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มโอกาสทุกมิติในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงความสามารถในการปรับตัววัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหลายๆ รูปแบบ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลาในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า

ตามบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. 2561 – 2580)

นับเป็นความท้าทายในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกมิติของผู้บริหารสถานศึกษา ตามบริบท ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพิ่มโอกาสในการพัฒนานักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีสมรรถนะหลักสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลัก ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จำนวน 2 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ (2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการ ของภาคการผลิต รวมทั้ง เป้าหมายที่ (3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมอย่างมีทิศทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566)

การบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นคู่มือทิศทาง ในการบริหารจัดการสถานศึกษา แบบองค์รวมตามบริบทของการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกมิติให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้เท่าทัน ยุคสมัย รวมถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ และผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาสมรรถนะหลักทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความพร้อมด้านวิชาการ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ, 2567) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ของท่าน พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยมีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เรียนได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดทั้งมีรายได้ในระหว่างเรียนจบ แล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ซึ่งลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ตามโมเดล “โรงเรียนแห่งความสุข” ของท่าน อมรรรัตน์ เขิงหอม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ดี ทักษะชีวิตดี ตามจุดเน้นด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ทักษะอาชีพ และปลูกฝังการออม ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วมใน การร่วมวางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมปรับปรุงพัฒนา ร่วมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรในสังกัด รวมถึงในมิติด้านอาหารกลางวันดี ความปลอดภัยดี สภาพแวดล้อมดี ความรู้ดี ทักษะชีวิตและอาชีพดี นำไปสู่ผลสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบริบทพื้นที่ให้มีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามสมรรถนะหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกมิติ (แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เอกสารหมายเลข 1/2567, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตามเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษา เรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแนวทางที่เป็นประโยชน์ที่สอดคล้องกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ทำให้เกิดผลดีแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบริบทพื้นที่ของสถานศึกษาทุกมิติ ให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพ อย่างมีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงไปในทุกยุคสมัยในสถานการณ์ที่หลากหลาย อย่างมีทิศทางเพื่อนำพาสถานศึกษา ให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงาน แผนการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลพื้นฐาน ไปใช้ในการกำหนด การบริหารจัดการตามแผนสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ให้บรรลุตามมาตรฐานอย่างมีคุณภาพ ตามที่กำหนด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.2 เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดการศึกษาของ Bapat and Team (2015); Aitken (2015); สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2557); ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร; (2557); เจริญ ภูวิจิตร (2558); เทือน ทองแก้ว (2558); ชัยยนต์ เพาพาน (2558); สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562); มานะ ครุฑาโรจน์ (2563); สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2564) และได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

3.1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงคุณธรรมที่มีอยู่ในตัวของผู้บริหารสถานศึกษา การนำหลักธรรมมาปฏิบัติจนเป็นอุปนิสัยติดตัว ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรมสำหรับตนเอง คุณธรรม จริยธรรมเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหาร คุณธรรม จริยธรรมสำหรับสังคม และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม

3.2 ความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงสมรรถนะของผู้นำและผู้สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกมิติ เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมและกระตุ้นการคิดนวัตกรรมในทีมโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการคิดใหม่ๆ มีกลยุทธ์ แนวคิดและวิธีการตัดสินใจในสถานการณ์ที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์

3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงสมรรถนะในการสร้างความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เปิดโอกาส สร้างพื้นที่การพัฒนาาร่วมกัน และเป็นส่วนหนึ่งสมาชิกในทีมงาน หน่วยงาน องค์กร และเครือข่ายในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกมิติให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ทักษะต่างๆ ในการพัฒนาทีมงาน

3.4 การสื่อสารและการจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงสมรรถนะด้านการสื่อสารและจูงใจบุคลากร ทีมงาน กลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก ให้สามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางที่กำหนดบรรลุเป้าหมายตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างราบรื่นทุกมิติของกระบวนการพัฒนาสถานศึกษา

3.5 การบริหารการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงสมรรถนะการบริหารการเปลี่ยนแปลงทุกมิติในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนงาน วิธีการ เป้าหมายทางการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาในสถานการณ์ที่หลากหลาย เป็นการแสดงออกหรือยอมรับความคิดเห็นหรือนวัตกรรมใหม่ๆ และความสามารถนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ

3.6 กลยุทธ์ในการบริหารจัดการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงสมรรถนะการกำหนด ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงศักยภาพของผู้นำที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และพันธกิจ ของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนในองค์กร มีเป้าหมายและบรรลุแผนการทำงานเดียวกันในการบริหาร จัดการสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพครอบคลุมกระบวนการทุกมิติ

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,313 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน และครู จำนวน 2,132 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. 2567: 10 มิถุนายน 2567)

4.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 387 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน และครู จำนวน 257 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ร้อยละ 10% (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) (1) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 จากประชากร 78 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 55 คน โรงเรียนขนาดกลางใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 จากประชากร 91 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 64 คน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ใช้เกณฑ์ร้อยละ 90 จากประชากร 12 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 11 คน (2) ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 15 จากประชากร 626 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 94 คน โรงเรียนขนาดกลาง ใช้เกณฑ์ร้อยละ 10 จากประชากร 1,269 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 127 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้เกณฑ์ ร้อยละ 15 จากประชากร 237 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

4.3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลสภาพของขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบ โดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์กำหนดการแปลความหมาย คะแนนแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .08-1.00 มีค่า อำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .25-.76 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 และแบบสอบถาม

ฉบับที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบ โดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์กำหนดการแปล ความหมายคะแนนแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .08-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24-.78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 ฉบับ โดยใช้ออนไลน์ (Google Forms) ได้รับคืนจำนวน 387 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ (1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (2) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มา วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (3) การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหาค่าดัชนีการจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)

5. ผลการวิจัย

วิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.37	1.09	มาก	4.72	.45	มากที่สุด
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม	4.31	1.10	มาก	4.68	.46	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่าย	4.28	1.12	มาก	4.61	.54	มากที่สุด
4. ด้านการสื่อสารและการจูงใจ	4.25	1.14	มาก	4.60	.60	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.29	1.10	มาก	4.63	.48	มากที่สุด
6. ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ	4.22	1.12	มาก	4.54	.62	มากที่สุด
รวม	4.29	1.03	มาก	4.63	.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.22 - 4.37$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านที่ 6 ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.22$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.54 - 4.72$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านที่ 6 ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.54$)

5.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.37	4.72	.080	3
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม	4.31	4.68	.086	1
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	4.28	4.61	.077	5
4. ด้านการสื่อสารและการจูงใจ	4.25	4.60	.082	2
5. ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.29	4.63	.079	4
6. ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ	4.22	4.54	.076	6
รวม	4.29	4.63	.080	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมมีค่าเท่ากับ .080 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าด้านที่มีค่าสูงที่สุดไปหาค่าต่ำที่สุด ดังนี้ ด้านที่ 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำนวัตกรรม ($PNI_{Modified} = .086$) ด้านที่ 4 ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ($PNI_{Modified} = .082$) ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($PNI_{Modified} = .080$) ด้านที่ 5 การบริหารการเปลี่ยนแปลง ($PNI_{Modified} = .079$) ด้านที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย ($PNI_{Modified} = .077$) และด้านที่ 6 ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ($PNI_{Modified} = .076$)

6. การอภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยพบว่าประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ขาดการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการรวมถึงสมรรถนะในการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงศักยภาพของผู้นำที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ ของสถานศึกษาเพื่อให้ทุกคนในองค์กรมีเป้าหมายและบรรลุแผนการทำงานเดียวกันใน

การบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพครอบคลุมกระบวนการทุกมิติ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิฐ รักรัทธิ และเฉลิมพล มีชัย (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา และกลยุทธ์พัฒนาการศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพการสอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการณ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและกลยุทธ์พัฒนาการศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพการสอน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยรวม 4.32 คือ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา การนำหลักธรรมมาปฏิบัติจนเป็น อุปนิสัยติดตัว มีคุณธรรม จริยธรรมสำหรับตนเอง คุณธรรม จริยธรรมเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหาร คุณธรรม จริยธรรม สำหรับสังคม และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม ชัยยนต์ เพาพาน (2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนวุฒิ บุญชูพงศ์ , ณรงค์ พิมสาร และเสวียน เจนเขว่า (2565) ได้ทำ วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคใหม่โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นค่าที่สูงที่สุดไปหาค่าต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำ นวัตกรรม ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย และด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ มีค่าต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคู่มือทิศทางในการ กำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ วิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพครอบคลุมกระบวนการทุกมิติ

7.1.2 ผลการวิจัยสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้าน คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควร ประพฤติตนตามหลักธรรม ค่านิยม กฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพของตน โดยมุ่งประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นแบบอย่างที่ดี มี จิตสำนึกต่อสาธารณะและเสียสละให้สังคม

7.1.3 การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าสูงสุด พบว่า ด้านกลยุทธ์ ในการบริหารจัดการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของ สถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนในองค์กรมี เป้าหมายและแผนการทำงานเดียวกัน และการปรับปรุงแผนการทำงานให้เท่าทันยุคสมัย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในการ บริหารจัดการสถานศึกษาศึกษาตามบริบททุกมิติ

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาการส่งเสริมสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการบริหารงานโดยใช้สถานศึกษาหรือเครือข่ายเป็นฐาน ให้ประสบผลสำเร็จตามบริบทของสถานศึกษา

7.2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกยุคสมัย

7.2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลของการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ ของผู้บริหารทุกระดับ ทั้งในองค์กรของรัฐและเอกชน

8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก : https://drive.google.com/drive/folders/1BV_r9HmBwIHNde2Xs7GKlKNGW7QA11G8. [28 มีนาคม 2567].
- เจนวุฒิ บุญชูพงศ์, ณรงค์ พิมสาร และเสวียน เจนเขว้า. (2565). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เจริญ ภูวจิตร. (2558). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอาเซียน. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2558). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทียน ทองแก้ว. (2558). สมรรถนะ หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิสิฐ รักรวม และเฉลิมพล มีชัย. (2563). การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและกลยุทธ์พัฒนาการศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพการสอน. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(1); 33-43.
- มานะ ครุธาโรจน์. (2563). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุคการศึกษา 4.0. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2557). สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 5(12), กรกฎาคม- ธันวาคม; 165-180.
- สิทธิพงษ์ นกแอนหมาน. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2567). **แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เอกสารหมายเลข 1/2567**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/แผน-67.pdf. [14 เมษายน 2567].
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **สมรรถนะการบริหารงานที่ทำให้องค์กร เกิดการยอมรับ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2561 – 2580**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/NS_SumPlanOct2018.pdf. [20 มกราคม 2567].
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. 2566 - 2570**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/article_file_20230307173518.pdf. [27 มกราคม 2567].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). **คู่มือ การดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง สาระความรู้สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. 2563**. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137. ตอนพิเศษ 109 ง. 20 มีนาคม 2562.
- Aitken, Jame, E, and The Education Review Office. (2015). **Core Competencies for School Principal**. [Online], Available: <https://ero.govt.nz/Publications.htm>.
- Bapat and Team. (2015). **A Leadership Competency Model: Describing the Capacity to Lead**. [Online], Available: <https://www.safiyahsatterwhite.com/wp>.